

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Кафедра романо-германських та східних мов

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

з науково-методичної
навчальної роботи

О.Б.Жильцов

20 14 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Теоретичний курс

Німецька мова

Напрямок підготовки 6.020303 Філологія (Мова і література (англійська))

Галузь знань 0203 Гуманітарні науки

Гуманітарний інститут

*Годили відповідають
роботі навчальному
плану*

2014 – 2015

Робоча програма. Теоретичний курс (німецька мова) для студентів за напрямом підготовки 6.020303 Філологія (Мова і література (англійська)), галузі знань 0203 Гуманітарні науки, 2014 року – 29 с.

Розробник: Шапочкіна Ольга Володимирівна, кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри романо-германських і східних мов.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри романо-германських та східних мов
Протокол від. "27" серпня 2014 року № 7

Завідувач кафедри романо-германських та східних мов

 (К.М. Лахтіонова)

" " _____ 20 ____ року

Схвалено методичною Вченою радою Гуманітарного інституту

Протокол від. "23" вересня 2014 року № 1

Вчений секретар (Т.Л. Видайчук)

Міністерство освіти і науки України
Київський університет імені Бориса Грінченка
Кафедра романо-германських і східних мов

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи

О.Б.Жильцов
20__ року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ТЕОРЕТИЧНИЙ КУРС (НІМЕЦЬКА МОВА)

напрямок підготовки 6.020303 Філологія. Мова і література
(англійська)
галузь знань 0203 Гуманітарні науки
освітньо-кваліфікаційний рівень «бакалавр»
Гуманітарний інститут

2013–2014рік

Робоча програма з дисципліни «Теоретичний курс (німецька мова) для студентів за напрямом підготовки 6.020303 Філологія. Мова і література (англійська), галузі знань 0203 Гуманітарні науки, 2013 року- 29 с.

Розробники: кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри романно германських і східних мов Шапочкіна Ольга Володимирівна

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри романо-германських і східних мов

Протокол від. "11" жовтня 2013 року № 2

Завідувач кафедри романо-германських і східних мов

 (підпис) (К.М. Лахтіонова)
 (прізвище та ініціали)

Схвалено Вченою радою Гуманітарного інституту

Протокол від. "14" жовтня 2013 року № 2

Вчений секретар (Видайчук Т.Л.)

(підпис) (прізвище та ініціали)

©Шапочкіна О.В., 2013 рік
 ©КУБГ, 2013 рік

ЗМІСТ

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
2. ОПИС ПРЕДМЕТА НАВЧАЛЬНОГО КУРСУ
3. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
4. ПРОГРАМА КУРСУ
5. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КАРТА ДИСЦИПЛІНИ
6. ПЛАНИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ
7. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА
8. ІНДИВІДУАЛЬНА НАУКОВО-ДОСЛІДНА РОБОТА
9. СИСТЕМА ПОТОЧНОГО І ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ
10. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ
11. МЕТОДИ НАВЧАННЯ
12. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КУРСУ
13. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА
14. ДОДАТКИ

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Підготовка кваліфікованого вчителя іноземної мови передбачає володіння ним теоретичними основами системи мови, що зумовлює необхідність вивчення студентами теоретичних основ граматики як необхідної умови для глибокого та повного володіння іноземною мовою, що вивчається.

Мета курсу полягає у тому, щоб сформувати систему знань студентів з теоретичної граматики німецької мови та ознайомити їх з ключовими поняттями, термінами.

Завданнями курсу є:

- забезпечити засвоєння студентами системи знань з теоретичної граматики німецької мови;
- забезпечити володіння студентами термінологією, ключовими поняттями теоретичної граматики німецької мови;
- ознайомити студентів із основними напрямками розвитку сучасної німецької граматики;
- сформувати готовність до подальшої самостійної роботи з опанування теоретичної граматики німецької мови.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні **знати:** сутність та зміст граматичних категорій, їх типологію, класифікацію, сфери вживання та **вміти:** вільно орієнтуватися у термінології з курсу; швидко наводити приклади; осмислено здійснювати переклад запропонованих термінів, тез; відмінювати граматичні категорії.

Теоретичний курс граматики будується за принципом лекційно-практичних занять німецькою мовою. Окремі теми курсу опрацьовуються студентами самостійно за допомогою рекомендованої літератури, методичних матеріалів та окремих посібників.

Контроль знань студентів здійснюється опитуванням на семінарських заняттях, бесідою по темах, опрацьованих студентами самостійно. Курс завершується двома контрольними роботами у вигляді тестів: тести з морфології та тести з синтаксису, та заліком з теоретичної граматики.

Дисципліна «Теоретичний курс (німецька мова)» є складовою загального курсу і має спільну з іншими дисциплінами (модулями) форму контролю. Курс читається німецькою мовою.

2. ОПИС ПРЕДМЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань 0203 Гуманітарні науки (шифр і назва)	Нормативна	
	Напрямок підготовки 6.020303 Філологія. Мова і література (німецька) (шифр і назва)		
Модулів – 1	Спеціальність (професійне спрямування): Вчитель англійської мови та зарубіжної літератури	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		4-й	-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання <u>презентація</u> (назва)		Семестр	
Загальна кількість годин - 144		7-й	8-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – самостійної роботи студента - 1	Освітньо-кваліфікаційний рівень: Бакалавр	Лекції	
		14 год.	14 год.
		Практичні, семінарські	
		14 год.	14 год.
		Модульні контрольні роботи	
		4 год.	4 год.
		Самостійна робота	
36 год.	36 год.		
Індивідуальні завдання: 8 год.			
Вид контролю: залік			

3. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	усього	у тому числі				
л		с	пмк	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7
Модуль 1. Теоретичні основи сучасної німецької мови : морфологія						
Змістовий модуль 1. Повнозначні частини мови: дієслово.						
Тема 1. Частини мови. Дієслово: морфологічна класифікація дієслів.Творення часових форм дієслів.Афіксація дієслів.	9	2	2			5
Тема 2. Дієслово: синтаксична класифікація (повнозначні, допоміжні,особові, безособові,зворотні, перехідні та неперехідні). Семантична класифікація дієслів.	9	2	2			5
Тема 3. Поняття часу у німецькій мові: теперішній, минулий розмовний, минулий писемний, давньоминулий, майбутній. Часова відповідність дієслів.	9	2	2			5
Тема 4. Категорія стану дієслів: варіації пасивних конструкцій. Категорія виду дієслів: творення умовного та наказового способу. Інфінітивні та дієприслівникові та дієприкметникові сполуки.	13	2	2	2	2	5
Разом за змістовим модулем 1	40	8	8	2	2	20
Тема 5. Іменник: типологія, рід, число, система відмінювання (сильна, слабка, жіноча, множинна). Артикль: види та особливості вживання.	9	2	2			5
Тема 6. Прикметник: система	9	2	2			5

відмінювання та ступені порівняння. Прислівник: типологія та вживання. Займенник: типи та відмінювання.						
Тема 7. Числівник: вживання кількісних та порядкових числівників. Службові частини мови: прийменник, сполучник, заперечення, частка, вигук.	14	2	2	2	2	6
Разом за змістовим модулем 2	32	6	6	2	2	16
Усього годин	72	14	14	4	4	36
Модуль 2. Теоретичні основи сучасної німецької мови: синтаксис.						
Змістовий модуль 3. Синтаксис німецької мови.						
Тема 8. Синтаксис німецької мови: типологія речень (розповідні, питаньбні, спонукальні, складносурядні, складнопідрядні).	9	2	2			5
Тема 9. Просте речення: підмет, присудок, додаток, обставина, означення. Порядок слів у простому реченні.	9	2	2			5
Тема 10. Складне речення: типи зв'язку. Порядок слів у складному реченні.	9	2	2			5
Тема 11. Складносурядне речення: типи та особливості творення.	11	2	2	2	2	5
Теми 12-14 Складнопідрядне речення: суб'єктні та об'єктні речення, підрядні означальні, підрядні речення часу, причини, умови, допусту, підрядні речення мети, модальності, протиставлення.	30	6	6			16
Разом за змістовим модулем 3	72	14	14	4	4	36
Усього годин	72	14	14	4	4	36
ІНДЗ			-	-		-
Усього годин	144	28	28	8	8	72

4. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль I. Повнозначні частини мови: дієслово.

Тема 1. Частини мови. Дієслово: морфологічна класифікація дієслів. Творення часових форм дієслів. Афіксація дієслів.

Основні поняття теми: дієслово, афіксація, категорія часу, класифікація, теперішній час, минулий час, майбутній час.

Класифікація частин мови в різних сучасних граматиках німецької мови. Загальна характеристика дієслова як граматичного класу слів: місце в системі класів слів, функції в реченні. Принципи класифікації дієслів. Морфологічна класифікація: стандартні (слабкі) і нестандартні (всі інші); співвідношення стандартних і нестандартних дієслів; різні принципи субкласифікації сильних дієслів сучасної німецької мови.

Література: основна – 1,2; додаткова – 1,2.

Тема 2. Дієслово: синтаксична класифікація (повнозначні, допоміжні, особові, безособові, зворотні, перехідні та неперехідні). Семантична класифікація дієслів.

Основні поняття теми: повнозначні дієслова, допоміжні дієслова, особові дієслова, безособові дієслова, зворотні дієслова, перехідні та неперехідні дієслова.

Синтаксична класифікація дієслів: суб'єктні та об'єктні, транзитивні й інтранзитивні; нові синтаксичні класифікації, пов'язані з теорією валентності.

Класифікація дієслів за характером дії; відсутність граматичної категорії виду в німецькій мові; поняття аспекту дієслова.

Категорія репрезентації: особові й неособові форми дієслова; місце неособових форм у системі класів слів. Неособові (іменні) форми дієслова: інфінітив, його види, дієслівні та іменні ознаки, функції, субстантивація інфінітива; дієприкметники (партицип I; партицип II), дієслівні й іменні особливості, функції, лексичні обмеження дієприкметників у ролі означень, ад'єктивація та субстантивація дієприкметників.

Семантично-функціональна класифікація: дієслова із значенням діяльності, процесу, стану та їх субкласифікація; дієслова повнозначні, допоміжні, функціональні, копулятивні, модальні дієслова.

Література: основна – 1,3; додаткова – 3,4.

Тема 3. Поняття часу у німецькій мові: теперішній, минулий розмовний, минулий писемний, давньоминулий, майбутній. Часова відповідність дієслів.

Основні поняття теми: теперішній час, минулий розмовний час, минулий писемний час, давньоминулий час, майбутній час.

Категорія часу. Значення категорії часу, її співвідношення з понятійною категорією часу; абсолютне й відносне значення часу. Форми вираження часових значень. Опозиції в системі часових форм. Транспозиції часових форм; контекстуальні та системні синоніми форм часу; багатозначність форм; функції часових форм.

Література: основна –1,4 ; додаткова –2,4.

Тема 4. Категорія стану дієслів: варіації пасивних конструкцій. Категорія виду дієслів: творення умовного та наказового способу. Інфінітивні та дієприслівникові та дієприкметникові сполуки.

Основні поняття теми: активний стан дієслова, пасивний стан дієслова, пасив-процес, пасив-результат, наказовий спосіб, інфінітив, дієприкметниковий та дієприслівниковий зворот.

Граматична категорія стану. Сучасні інтерпретації категорії стану. Значення та форми категорії: актив, пасив з дієсловом werden, статив (дієслово sein та партицип II), рефлексив. Значення категорії стану як синтаксичної конверсії трансформації. Тричленний, двочленний пасив, безсуб'єктна форма. Співвідношення агенсу і патієнсу та синтаксичних суб'єкта та об'єкта. Лексична база категорії стану: дефектність парадигми та її причини. Тлумачення проблеми стативу. Поле пасивності.

Граматична категорія способу, її місце в полі модальності. Оpozитивна структура категорії способу, значення форм способу. Транспозиція членів опозитивного відношення; випадки нейтралізації опозиції. Характеристика трьох членів категорії способу: індикатив, кон'юктив I (презентні форми) і кон'юктив II (претерітальні форми), їх значення та сфери вживання; імператив, його парадигма, функціонування, конкурентні форми, лексичні обмеження імперативу.

Література: основна – 1,2; додаткова – 3,4.

Змістовий модуль 2. Повнозначні та службові частини німецької мови.

Тема 5. Іменник: типологія, рід, число, система відмінювання (сильна, слабка, жіноча, множинна). Артикль: види та особливості вживання.

Основні поняття теми: іменник, відмінювання, рід, число, відмінок, артикль, однина, множина.

Загальна характеристика іменника як граматичного класу слів: категоріальне значення, місце в системі частин мови, функції в реченні.

Класифікація іменників за субкатегоріальними значеннями та її граматична характеристика. Морфологічне й синтаксичне значення субкласів іменників.

Категорії іменника. Суто граматичні категорії відмінювання іменника: категорія числа та категорія відмінку. Число: сутність; значення; форми вираження; лексична база категорії числа, причини лексичних обмежень; вмотивовані та невмотивовані обмеження. Категорія відмінку: її значення та структура; синонімія відмінків; синтаксичне значення та функції відмінків; проблема типів відмінювання іменників. Зв'язок категорії числа й відмінку.

Класифікаційна ознака іменника - категорія граматичного роду: її структура, формальні показники, граматичне значення; семантична вмотивованість (невмотивованість) граматичного роду; значення роду для відмінювання іменників; стилістичне використання граматичного роду. Категорія означеності /неозначеності: значення категорії та артикль як засіб вираження категорії означеності/неозначеності; інші засоби вираження означеності /неозначеності. Слова з функціями артиклю. Індивідуалізуюче та генералізуюче значення іменника.

Література: основна – 1,3; додаткова –1,4.

Тема 6. Прикметник: система відмінювання та ступені порівняння. Прислівник: типологія та вживання. Займенник: типи та відмінювання.

Основні поняття теми: прикметник, ступінь порівняння, прислівник, займенник.

Загальна характеристика прикметника як граматичного класу слів: категоріальне значення, місце в системі класів слів, функції в реченні. Семантико-структурні класи прикметника (якісні та відносні) і їх субкласи. Синтаксична класифікація прикметника. Проблема короткої та повної форми.

Граматичні категорії прикметника. Категорія ступенів порівняння як спеціальна граматична категорія прикметника; її семантика і структура; лексична база; способи утворення порівняльного та вищого ступеню; абсолютне та відносне вживання протичленів опозиції категорії ступенів порівняння; їх транспозиція.

Категорії числа і відмінку прикметників у порівнянні з граматичними категоріями іменника; функції закінчень; рід прикметників; типи відмінювання прикметників.

Загальна характеристика прикметника як граматичного класу слів: категоріальне значення, місце в системі класів слів, функції в реченні. Семантико-структурні класи прикметника (якісні та відносні) і їх субкласи. Синтаксична класифікація прикметника. Проблема короткої та повної форми.

Граматичні категорії прикметника. Категорія ступенів порівняння як спеціальна граматична категорія прикметника; її семантика і структура; лексична база; способи утворення порівняльного та вищого ступеню; абсолютне та відносне вживання протичленів опозиції категорії ступенів порівняння; їх транспозиція.

Категорії числа і відмінку прикметників у порівнянні з граматичними категоріями іменника; функції закінчень; рід прикметників; типи відмінювання прикметників.

Література: основна – 1,2; додаткова – 3,4.

Тема 7. Числівник: вживання кількісних та порядкових числівників. Службові частини мови: прийменник, сполучник, заперечення, частка, вигук.

Основні поняття теми: числівник, прийменник, сполучник, заперечення, частка, вигук.

Класифікація числівників у німецькій мові: кількісні та порядкові. Прийменники. Розподіл прийменників за відмінюванням: прийменники знахідного відмінку, прийменники родового відмінку, прийменники давального відмінку, прийменники подвійного відмінку. Вживання прийменників у реченні. Сполучники німецької мови: субординовані та координовані сполучники. Поняття сурядності та підрядності. Заперечення, частки та вигуки німецької мови. Класифікація та вживання.

Література: основна – 1, 4; додаткова – 2,4.

Модуль 2. Теоретичні основи сучасної німецької мови: синтаксис.

Змістовий модуль 3. Синтаксис німецької мови.

Тема 8. Синтаксис німецької мови: типологія речень (розповідні, питаньні, спонукальні, складносурядні, складнопідрядні).

Основні поняття теми: розповідні, питаньні, спонукальні, складносурядні, складнопідрядні речення.

Синтаксис як вчення про словоформу в потоці мовлення, словосполучення, речення, надфразну єдність, граматичні особливості тексту. Речення як основна одиниця синтаксису. Поняття синтаксичної парадигми. Поняття синтаксичного зв'язку та його види; сфери функціонування предикативних відношень підрядності, сурядності.

Синтаксичні граматичні категорії, їх види і співвідношення з морфологічними граматичними категоріями.

Література: основна – 1, 4; додаткова – 3,4.

Тема 9. Просте речення: підмет, присудок, додаток, обставина, означення. Порядок слів у простому реченні.

Основні поняття теми: підмет, присудок, додаток, обставина, означення.

Речення як номінативно-комунікативна одиниця – головна одиниця синтаксису; номінативний, комунікативний і прагматичний аспект речення; семантична структура речення як сукупність номінативного значення та окремих комунікативно-прагматичних категорій речення; речення та мовленнєвий акт; прямі й непрямі мовленнєві акти; співвідношення понять «речення» і «висловлювання»; співвідношення словосполучення, речення, надфразної єдності.

Предикативність як основна ознака речення; різні тлумачення речення; вербоцентрична та суб'єктно-предикатна концепція речення; категорії речення: модальність, темпоральність, аффірмативність, негативність; двоскладове, односкладове та фразеологізоване речення; головні ознаки німецького речення.

Моделювання речення: поняття моделі речення; моделювання на основі вербоцентричної та суб'єктно-предикатної теорії речення; моделі формально-морфологічні та семантичні; відношення між цими моделями; вплив субкатегоріальної семантики слів на реалізацію моделі речення.

Парадигма у синтаксисі: поняття синтаксичної парадигми; парадигма простого речення.

Класифікація простих речень за різними критеріями: розповідні, питальні, наказові, окличні; нейтральні та емоційно забарвлені; поширені та непоширені; повні і неповні; дієслівні та іменні; особові, загально-особові, неозначено-особові, безособові; стверджувальні та заперечні; засоби вираження заперечення – явні та латентні.

Література: основна – 1, 3; додаткова – 2,4.

Тема 10. Складне речення: типи зв'язку. Порядок слів у складному реченні.

Основні поняття теми: підрядний та сурядний типи зв'язку.

Складне речення як цілісна семантико-синтаксична одиниця; синтаксичний статус конститuentів складного речення; поняття цілісного та елементарного речення.

Види складного речення: складносурядне та складнопідрядне; синтаксичні зв'язки між конститuentами складних речень.

Література: основна – 1,2; додаткова – 1,2.

Тема 11. Складносурядне речення: типи та особливості творення.

Основні поняття теми: складносурядне речення, єднальні, протиставні, причиннові, допустові типи.

Складносурядне речення (паратаксис): складносурядні речення і послідовність простих речень, їх різниця; роль інтонації та пунктуації в оформленні складносурядного речення; семантика відношень між елементарними реченнями в складносурядному комплексі; семантичні типи складносурядних речень і засоби їх зв'язку; порядок слів.

Література: основна – 1, 2; додаткова – 3,4.

Теми 12-14. Складнопідрядне речення: суб`єктні та об`єктні речення, підрядні означальні, підрядні речення часу, причини, умови, допусту, підрядні речення мети, модальності, протиставлення.

Основні поняття теми: підрядні означальні, підрядні речення часу, причини, умови, допусту, підрядні речення мети, модальності, протиставлення.

Складнопідрядне речення (гіпотаксис). Особливості синтаксичного зв'язку між головними та підрядними реченнями; автосемантів та синсемантів (формальна і семантична); головної і підрядної частини речення; ознаки підрядного речення; засоби зв'язку між елементарними реченнями; кореляти; традиційна класифікація підрядних речень за різними критеріями: за місцем підрядної частини по відношенню до головної; за засобом зв'язку; за семантикою та синтаксичною функцією.

Література: основна – 1, 4; додаткова – 2,3.

5. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КАРТА ДИСЦИПЛІНИ “ТЕОРЕТИЧНИЙ КУРС (НІМЕЦЬКА МОВА) ”

Разом – 144 год., лекції - 28 год, семінарські – 28 год , індивідуальна робота – 8 год, модульний контроль – 8 год., самостійна робота - 72 год.

Види діяльності	Зміст													
Дати (місяці)	вересень-грудень							лютий-травень						
Назва модуля	Теоретичні основи сучасної німецької мови: морфологія							Теоретичні основи сучасної німецької мови: синтаксис						
Кількість балів за модуль	149							149						
	Змістовий модуль 1							Змістовий модуль 3						
Теми лекцій	1. Частина мови. Дієслово: морфологічна класифікація дієслів.Творення часових форм дієслів.Афіксація дієслів.							8. Синтаксис німецької мови: типологія речень (розповідні, питаньні, спонукальні, складносурядні, складнопідрядні).						
	2. Дієслово: синтаксична класифікація (повнозначні, допоміжні,особові, безособові,зворотні, перехідні та неперехідні). Семантична класифікація дієслів							9. Просте речення: підмет, присудок, додаток, обставина, означення. Порядок слів у простому реченні.						
	3. Поняття часу у німецькій мові: теперішній, минулий розмовний, минулий писемний, давньоминулий, майбутній. Часова відповідність дієслів.							10. Складне речення: типи зв'язку. Порядок слів у складному реченні.						
	4. Категорія стану дієслів: варіації пасивних конструкцій. Категорія виду дієслів: творення умовного та наказового способу. Інфінітивні та дієприслівникові та дієприкметникові сполуки.							11. Складносурядне речення: типи та особливості творення.						
	Змістовий модуль 2							12-14. Складнопідрядне речення: суб`єктні та об`єктні речення, підрядні означальні, підрядні речення часу, причини, умови, допусту,підрядні речення мети, модальності, протиставлення.						
	5. Іменник: типологія, рід, число, система відмінювання (сильна, слабка, жіноча, множинна). Артикль: види та особливості вживання.													
	6. Прикметник: система відмінювання та ступені порівняння. Прислівник: типологія та вживання. Займенник: типи та відмінювання.													
	7. Числівник: вживання кількісних та порядкових числівників. Службові частини мови: прийменник, сполучник, заперечення, частка, вигук.													
Кількість балів за присутність на лекції	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Теми семінарів	1-4. Вживання дієслів у німецькій мові.							8-9.Прості речення у німецькій мові.						
								10-11. Складносурядні речення у німецькій мові.						
	5. Вживання іменників у німецькій мові.							12-14. Складнопідрядні речення у німецькій мові.						
	6. Вживання прикметників, прислівників та займенників у німецькій мові.													
	7. Вживання службових частин мови.													
Кількість балів за присутність на семінарі	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Робота на семінарі	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10
Самостійна робота	5x3							5x3						
МК	25				25			25				25		
ІНДЗ	30													
Загальна кількість	328													

6. ПЛАНИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

Модуль 1

Семінари 1-4. Вживання дієслів у німецькій мові.(8 год.)

План:

- Die Wortarten. Частина мови.
- Das Verb. Дієслово.
- Morphologische Unterscheidung der Verben. Морфологічна класифікація дієслів.
- Finite und infinite Verbformen. Доконані та недоконані дієслова.
- Die Bildung der Verbformen. Творення форм дієслів.
- Trennbare und untrennbare Verben. Дієслова із відокремлюваними та невідокремлюваними префіксами.
- Syntaktische Unterscheidung der Verben. Синтаксична класифікація дієслів.
- Vollverben und Hilfsverben. Повнозначні та допоміжні дієслова.
- Personliche und unpersonliche Verben. Особові та безособові дієслова.
- Reflexive Verben. Зворотні дієслова.
- Reziproke Verben. Взаємні дієслова.
- Transitive und intransitive Verben. Перехідні та неперехідні дієслова.
- Semantische Unterscheidung der Verben. Семантична класифікація дієслів.
- Die Tempora. Час у німецькій мові.
- Das Präsens. Теперішній час.
- Das Präteritum. Минулий час писемного мовлення.
- Das Perfekt. Минулий час усного мовлення.
- Das Plusquamperfekt. Давньоминулий час.
- Das Futur I. Майбутній час першої сфери використання.
- Das Futur II. Майбутній час другої сфери використання.
- Die Zeitenfolge. Часонаслідування.
- Das Genus des Verbs. Стан дієслів.
- Das Vorgangspassiv. Пасив-процес.
- Das Zustandspassiv. Пасив-результат.
- Der Modus. Спосіб дієслів.
- Der Indikativ. Активний стан дієслова.
- Der Konjunktiv. Умовний спосіб дієслів.
- Der Imperativ. Наказовий спосіб дієслів.
- Der Infinitiv. Початкова форма дієслів.
- Das Partizip. Дієприкметники та дієприслівники.
- Das Partizip I. Дієприкметник.
- Das Partizip II. Дієприслівник.

Література: основна –1(С.7-36); додаткова –1.

Семінар 5. Вживання іменників у німецькій мові.(2 год)

План:

1. Das Substantiv. Іменник. Загальні відомості.
2. Bedeutungsgruppen der Substantive. Класи іменників за значенням.
3. Das Genus der Substantive. Поняття роду іменників.
4. Das Genus der Substantive nach der Bedeutung. Рід іменників за значенням.
5. Das Genus der Substantive nach der Form. Рід іменників за формою.
6. Der Numerus der Substantive. Число іменників.
7. Der Singular. Однина іменників.
8. Der Plural. Множина іменників.
9. Die Deklination der Substantive. Відмінювання іменників.
10. Starke Deklination. Сильна відміна іменників.
11. Schwache Deklination (n-Deklination). Слабка відміна іменників.
12. Die weibliche Deklination. Жіноча відміна іменників.
13. Die Deklination der Personennamen. Відмінювання власних назв.
14. Die Deklination der geographischen Namen. Відмінювання географічних назв.
15. Die Deklination der substantivierten Verben, Adjektive und Partizipien.
Відмінювання субстантивованих дієслів, прикметників та партиципів.
16. Der Artikel. Артикль. Загальні відомості.
17. Gebrauch des Artikels. Вживання артиклів.
18. Der bestimmte Artikel. Означений артикль.
19. Der unbestimmte Artikel. Неозначений артикль.
20. Der Nullartikel (Das Fehlen des Artikels). Відсутність артиклів.
21. Verschmelzung des Artikels mit einer Präposition. Злиті форми артиклів та прийменників.

Література: основна –1(С.36-58); додаткова –2.

Семінар 6. Вживання прикметників, прислівників та займенників у німецькій мові. (2 год)

План:

1. Das Adjektiv. Прикметник.
2. Die Deklination des Adjektivs. Відмінювання прикметників.
3. Die starke Deklination. Сильна відміна прикметників.
4. Die schwache Deklination. Слабка відміна прикметників.
5. Die gemischte Deklination. Змішана відміна прикметників.
6. Besonderheiten der Deklination. Особливості відмінювання прикметників.
7. Die Komparation des Adjektivs. Ступені порівняння прикметників.
8. Das Adverb. Прислівник.
9. Die Klassifikation des Adverbs. Класифікація прислівників.
10. Das Pronomen. Займенник. Загальні відомості.
11. Das Personalpronomen. Особові займенники.
12. Das Demonstrativpronomen. Вказівні займенники.
13. Das Possessivpronomen. Присвійні займенники.
14. Das Reflexivpronomen. Зворотні займенники.
15. Das Rezipropronomen. Взаємні займенники.
16. Das Interrogativpronomen. Відносні займенники.

17. Das Indefinitpronomen. Уточнювальні займенники.
18. Das Relativpronomen. Відності займенники.
19. Das Pronomen es .Займенник «це».

Література: основна –1(С.58-77); додаткова –3.

Семінар 7. Вживання службових частин мови. (2 год)

План:

1. Das Zahlwort. Числівник.
2. Die Kardinalzahlen. Кількісні числівники.
3. Die Ordinalzahlen. Порядкові числівники.
4. Die Bruchzahlen. Дроби.
5. Die Gattungszahlen. Субстантивовані числівники.
6. Die Vervielfältigungszahlen. Багаточисельні конструкції.
7. Die Einteilungszahlen.Десяткові числівники.
8. Die Praposition.Прийменник.
9. Die Konjunktion. Сполучник.
10. Koordinerende Konjunktionen. Координовані сполучники.
11. Subordinierende Konjunktionen. Сібординовані сполучники.
12. Die Negation .Заперечення.
13. Die Partikeln. Частка.
14. Die Interjektion. Вигук.

Література: основна –1(С.77-91); додаткова –4.

Модуль 2

Семінари 8-9. Прості речення у німецькій мові. (4 год)

План:

1. Der Satz. Речення. Загальні відомості.
2. Satzarten. Види речень.
3. Aussagesatz. Розповідне речення.
4. Aufforderungssatz. Окличне речення.
5. Fragesatz. Питальне речення.
6. Satzformen. Форми речень.
7. Der einfache Satz. Просте речення.
8. Das Pradikat. Присудок.
9. Das Subjekt. Підмет.
10. Das Objekt. Додаток.
11. Die Adverbialbestimmung. Прислівник.
12. Das Attribut. Означення.
13. Die Stellung der Satzglieder. Позиції членів речення.
14. Die Stellung der nominalen und pronominalen Satzglieder. Позиції номінальних та займенникових членів речення.
15. Adversativsatz. Протиставні речення.

Література: основна –1(С. 91-98); додаткова –1.

Семінари 10-11. Складносурядні речення у німецькій мові. (4 год)*План:*

1. Der zusammengesetzte Satz. Поняття про складне речення.
2. Die Satzverbindung. Типи зв'язку у реченні.
3. Satzstellung. Позиції членів речення.

*Література: основна –1(С. 98-101); додаткова –2.***Семінари 12-14. Складнопірядні речення у німецькій мові. (4 год)***План:*

1. Das Satzgefuge.Складнопірядні речення. Загальні відомості.
2. Einteilung der Nebensatze.Розподіл у пірядній частині речення.
3. Subjektsatz. Суб`єктні речення.
4. Objektsatze. Об`єктні речення.
5. Attributsatz. Пірядні означальні речення.
6. Temporalsatze.Часові пірядні речення.
7. Kausalsatz. Пірядні речення причини.
8. Konditionalsatze. Пірядні речення умови.
9. Konsekutivsatz.Пірядні речення-розмірковування.
- 10.Konzessivsatz.Пірядні речення допусту.
- 11.Finalsatz. Пірядні речення мети.
- 12.Modalsatz. Модальні речення.

*Література: основна –1 (С.101-108); додаткова –3.***7. САМОСТІЙНА РОБОТА**

Самостійно скласти **термінологічний глосарій** з курсу та вивчити його напам`ять. Кількість термінів до 300 слів. Вивчити укладену термінологію з курсу.

Вимоги до термінологічного глосарію:

- терміни подавати у алфавітному порядку;
- розподілити терміни у відповідності із темами, що вивчаються;
- позначати артикль та множину іменників;
- зазначити переклад терміну українською мовою в дужках;
- тлумачення терміну зазначити німецькою мовою.

Карта самостійної роботи студента

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Складання та вивчення напам`ять термінологічного глосарію до лекцій 1-3	12
2	Складання та вивчення напам`ять термінологічного глосарію до лекцій 4-5	12
3	Складання та вивчення напам`ять термінологічного глосарію до лекцій 6-7	12
4	Складання та вивчення напам`ять термінологічного	12

	глосарію до лекцій 8-10	
5	Складання та вивчення напам`ять термінологічного глосарію до лекцій 11-12	12
6	Складання та вивчення напам`ять термінологічного глосарію до лекцій 13-14	12
	Разом 30 балів (кожне завдання по 5 балів)	72 год.

8.ІНДИВІДУАЛЬНА НАУКОВО-ДОСЛІДНА РОБОТА

Підготовка *презентації* з використанням Смарт-дошки (обсяг презентації – 15-20 слайдів):

Тематика проектів:

1. Артикль. Форми, функції та вживання в німецькій мові. Artikel. Formen, Funktionen und Gebrauch im Deutschen.
2. Іменник. Відміни іменників. Deklinationen der Substantive.
3. Іменник. Рід іменників. Substantiv. Das Geschlecht der Substantive. Множина іменників. Substantiv. Pluralbildung der Substantive.
4. Прикметник. Відмінювання прикметників. Adjektiv. Deklinationen der Adjektive. Ступені порівняння прикметників. Komparation der Adjektive im Deutschen.
5. Займенник. Види та відмінювання займенників. Pronomen. Typen und Deklinieren der Pronomen.
6. Прийменник. Види прийменників. Präpositionen. Typen der Präpositionen.
7. Числівник. Класифікація та вживання числівників німецької мови. Zahlwort in der deutschen Sprache. Klassifikation und Gebrauch.
8. Прислівник. Класифікація та вживання прислівників німецької мови. Adverb in der deutschen Sprache. Klassifikation und Gebrauch.
9. Система часових форм дієслова. Das System der Zeitformen im Deutschen: Präsens, Perfekt, Imperfekt, Plusquamperfekt, Futur I.
10. Форми та вживання дієслів німецької мови у пасивному стані. Formen und Gebrauch der Passivkonstruktionen im Deutschen.
11. Номінальні форми дієслів. Інфінітивні конструкції німецької мови. Die Nominalformen des Verbs. Benutzung der Infinitivformen in der deutschen Sprache.
12. Номінальні форми дієслів. Вживання дієприкметників та дієприслівників у німецькій мові. Die Nominalformen des Verbs. Verwendung der Partizipien im Deutschen.

13. Умовний спосіб дієслів першої сфери використання. Творення та вживання. Konjunktiv I. Formen und Benutzung in der deutschen Sprache.
14. Умовний спосіб дієслів другої сфери використання. Творення та вживання. Konjunktiv II. Formen und Benutzung in der deutschen Sprache.
15. Просте речення. Типи речень. Порядок слів у простому реченні. Der einfache Satz: Aussagesatz, Fragesatz, Aufforderungssatz. Stellung der Nebenglieder des Satzes.
16. Неозначено-особові та безособові речення. Die unbestimmt-persönlichen Sätze mit dem Pronomen man und die unpersönlichen Sätze.
17. Складне речення. Складносурядне речення. Типи та вживання в німецькій мові. Der zusammengesetzte Satz. Satzreihe. Arten und Verwendung in der deutschen Sprache.
18. Складне речення. Складнопідрядне речення. Типи та вживання в німецькій мові. Der zusammengesetzte Satz. Satzgefüge. Arten und Verwendung in der deutschen Sprache: Objektsatz, Kausalsatz, Temporalsatz.
19. Складне речення. Складнопідрядне речення. Типи та вживання в німецькій мові. Der zusammengesetzte Satz. Satzgefüge. Arten und Verwendung in der deutschen Sprache: Finalsatz, Attributsatz, Bedingungssatz.
20. Складне речення. Складнопідрядне речення. Типи та вживання в німецькій мові. Der zusammengesetzte Satz. Satzgefüge. Arten und Verwendung in der deutschen Sprache: Konzessivsatz, Vergleichssatz, Konsekutivsatz.

Карта індивідуального завдання студента

<i>Вид</i>	<i>Академічний контроль</i>	<i>Бали</i>	<i>Термін виконання (місяці)</i>
Підготовка презентації за обраною темою	Захист ІНДЗ	30 балів	травень

Критерії оцінювання індивідуального завдання

№ п/п	Критерії оцінювання роботи	Максимальна кількість балів за кожним критерієм
1.	Дотримання плану презентації	2
2.	Мовна правильність оформлення презентації	3
3.	Інформативність викладеного матеріалу	2

4.	Представлення на другому слайді 15 нових слів з перекладом	3
5.	Змістовність, чіткість, мовна правильність усного представлення презентації	5
6.	Дотримання акценту у вимові доповідача	3
7.	Використання нової лексики при усному представленні презентації	3
8.	Наявність завдань для аудиторії	4
9.	Наявність схем, таблиць, прикладів тощо	2
10.	Орфоепічна та орфографічна грамотність	3
Разом		30 балів

9.СИСТЕМА ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Система модульно-рейтингового контролю навчальних досягнень студентів денної форми навчання має таку структуру:

1. Поточний контроль:

- усне опитування;
- тестування;
- дискусія.

2. Підсумковий контроль:

- модульна контрольна робота;
- захист ІНДЗ.

Розрахунок рейтингових балів за видами поточного (модульного) контролю

	Вид діяльності	Кількість балів за одиницю	Кількість одиниць до розрахунку	Всього
1.	Відвідування лекцій	1	14	14
2.	Відвідування семінарських занять	1	14	14
3.	Робота на семінарському занятті	10	11	110
4.	Виконання завдання з самостійної роботи	5	6	30
5.	Виконання ІНДЗ	30	1	30
6.	Модульний контроль	25	4	100
	Максимальна кількість балів	298		
	Коефіцієнт розрахунку рейтингових балів	3		

10. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS
90-100	Відмінно	A
82 – 89	Добре	B
75 – 81		C
69 – 74	Задовільно	D
60 – 68		E
35 – 59	Незадовільно	FX

11. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Метод лекцій, виконання творчих завдань (ІНДЗ), пошук в Інтернеті, метод перекладу автентичних джерел, використання комп'ютерних технологій, метод синхронного перекладу, тестування.

12. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КУРСУ

- авторські конспекти лекцій з дисципліни «Теоретичний курс» (німецька мова);
- авторський глосарій до лекційного курсу з дисципліни;
- навчальна та робоча навчальна програми з дисципліни;
- роздаткові матеріали до лекцій та праткичних занять;
- презентації лекційного курсу у форматі PowerPoint;
- модульні контрольні тести з курсу.

13. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова:

1. Kurze Deutsche Grammatik. S. GIRDENIENE, V. VAITEKUNIENE: Mokymo priemone I kurso studentams germanistams, VILNIAUS PEDAGOGINIS UNIVERSITETAS. - 2001, S- 124.
2. Абрамов Б.А. Теоретическая грамматика немецкого языка: учеб. пособие для студ. высш. учеб. заведений / Б.А. Абрамов; под ред. Н.Н. Семенюк, О.А. Радченко, Л.И. Гришаевой. - М.: Гуманитар. изд. центр ВЛАДОС, 2004. - 286 с.
3. Євгененко Д.А. Практична грамати́ка німецької мови: Навчальний посібник. – Вінниця: Нова книга, 2002. – 456с.
4. Соколова Н. Б. Справочник по грамматике немецкого языка: Учеб. пособие. – М.: Просвещение, 1999. – 544с.

Допоміжна:

1. Гузар І.Ю. Грамматика сучасної німецької мови (Морфологія). Підручник для факультетів і відділів іноземних мов університетів та педагогічних інститутів (німецькою мовою). – «Радянська школа», 1956, - 147 с.
2. Herzog A. Deutsche idiomatische Wendungen für Ausländer: Eine Auswahl mit Beispiele. – VEB Verlag enzyklopädie Leipzig, 1983. – S. 175.
3. Walter Jung. Grammatik der deutsche Sprache. – VEB Bibliographische Institut Leipzig. – 1968. – S.518.
4. Паремская Д. А. Немецкая грамматика (немецкий язык): Учеб. пособие. – Мн.: Выш. шк., 1999. – 390с.

Інформаційні ресурси:

1. www.deutscherklub-rgph.ru/wp.../abramov.pdf
2. www.vk.com/doc45772_183181535?hash
3. www.online-lernen.levrai.de/deutsch-uebungen/regeln_der_grammatik.html
4. www.beste-tpps-zum-deutsch-lernen.com/Deutsche-Grammatik-lernen.html
5. www.mein-deutschbuch.de/lernen.php

\

ДОДАТКИ

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ

- Die Wortarten.
- Das Verb.
- Morphologische Unterscheidung der Verben.
- Finite und infinite Verbformen.
- Die Bildung der Verbformen.
- Trennbare und untrennbare Verben.
- Syntaktische Unterscheidung der Verben.
- Vollverben und Hilfsverben.
- Personliche und unpersonliche Verben.
- Reflexive Verben.
- Reziproke Verben.
- Transitive und intransitive Verben.
- Semantische Unterscheidung der Verben.
- Die Tempora.
- Das Präsens.
- Das Präteritum.
- Das Perfekt.
- Das Plusquamperfekt.
- Das Futur I.
- Das Futur II.
- Die Zeitenfolge.
- Das Genus des Verbs.
- Das Vorgangspassiv.
- Das Zustandspassiv.
- Der Modus.
- Der Indikativ.
- Der Konjunktiv.
- Der Imperativ.
- Der Infinitiv.
- Das Partizip.
- Das Partizip I.
- Das Partizip II.
- Das Substantiv.
- Bedeutungsgruppen der Substantive.
- Das Genus der Substantive.
- Das Genus der Substantive nach der Bedeutung.
- Das Genus der Substantive nach der Form.
- Der Numerus der Substantive.
- Der Singular.

- Der Plural.
- Die Deklination der Substantive.
- Starke Deklination.
- Schwache Deklination (n-Deklination).
- Die weibliche Deklination.
- Die Deklination der Personennamen.
- Die Deklination der geographischen Namen.
- Die Deklination der substantivierten Verben, Adjektive und Partizipien.
- Der Artikel.
- Gebrauch des Artikels.
- Der bestimmte Artikel.
- Der unbestimmte Artikel.
- Der Nullartikel (Das Fehlen des Artikels).
- Verschmelzung des Artikels mit einer Präposition.
- Das Adjektiv.
- Die Deklination des Adjektivs.
- Die starke Deklination.
- Die schwache Deklination.
- Die gemischte Deklination.
- Besonderheiten der Deklination.
- Die Komparation des Adjektivs.
- Das Adverb.
- Die Klassifikation des Adverbs.
- Das Pronomen.
- Das Personalpronomen.
- Das Demonstrativpronomen.
- Das Possessivpronomen.
- Das Reflexivpronomen.
- Das Reziprokpronomen.
- Das Interrogativpronomen.
- Das Indefinitpronomen.
- Das Relativpronomen.
- Das Pronomen es.
- Das Zahlwort.
- Die Kardinalzahlen.
- Die Ordinalzahlen.
- Die Bruchzahlen.
- Die Gattungszahlen.
- Die Vervielfältigungszahlen.
- Die Einteilungszahlen.
- Die Präposition.
- Die Konjunktion.

- Koordinierende Konjunktionen.
- Subordinierende Konjunktionen.
- Die Negation.
- Die Partikeln.
- Die Interjektion.
- Der Satz.
- Satzarten.
- Aussagesatz.
- Aufforderungssatz.
- Fragesatz.
- Satzformen.
- Der einfache Satz.
- Das Prädikat.
- Das Subjekt.
- Das Objekt.
- Die Adverbialbestimmung.
- Das Attribut.
- Die Stellung der Satzglieder.
- Die Stellung der nominalen und pronominalen Satzglieder.
- Der zusammengesetzte Satz.
- Die Satzverbindung.
- Satzstellung.
- Das Satzgefüge.
- Einteilung der Nebensätze.
- Subjektsatz.
- Objektsätze.
- Attributsatz.
- Temporalsätze.
- Kausalsatz.
- Konditionalsätze.
- Konsekutivsatz.
- Konzessivsatz.
- Finalsatz.
- Modalsatz.
- Adversativsatz .

Робоча програма навчального курсу

“ТЕОРЕТИЧНИЙ КУРС (НІМЕЦЬКА МОВА)”

Укладач: Шапочкіна Ольга Володимирівна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри романо-германських та східних мов Київського університету імені Бориса Грінченка

Теоретичний курс (німецька мова). Робоча програма навчальної дисципліни / Укладач О.В. Шапочкіна– К.: Київський університет імені Бориса Грінченка, 2014. – 29 с.